

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för minskade barngrupper.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommuner ska tillhandahålla barnomsorg på obekvämlig arbetstid.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att karriärtjänsterna ska omfatta även förskollärarna.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra i skollagen så att förskolebarnen ska tillförsäkras näringsrik mat.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra i skollagen så att barn till arbetslösa får samma tillgång till förskolan som andra barn.

Motivering

Förskolan är viktig av flera skäl. Den stimulerar barns utveckling och främjar allsidiga kontakter och social gemenskap. Dessutom lägger den grunden för det livslånga lärandet och bidrar till att utveckla värden hos barnet. Förskolan är även viktig för barns språkutveckling. Genom leken utvecklar barnet bland annat sin förmåga att samspela med andra barn. En välutbyggd förskola har dessutom en positiv påverkan på jämställdheten.

Fundamentet för ett fungerande skolsystem är en bra förskola. Utbildningssystemet konsolideras genom att vi skapar en förskola av högsta kvalitet. En bra förskola ger harmoniska barn utrustade med bättre kunskaper genom hela skolsystemet. En bra

förskola borgar för att människor fungerar väl i såväl utbildningssystemet som på arbetsmarknaden.

För barnens skull är det viktigt att förskolan håller hög kvalitet och tillmötesgår alla barns speciella behov. Men utvecklingen i förskolan går i fel riktning när det gäller antalet barn per grupp. År 2006 uppgift den genomsnittliga gruppstorleken till 16.7 barn/grupp, men sex år senare, det vill säga 2012, har gruppstorlekarna ökat till 16.9 barn/grupp. Detta samtidigt som att fler barn nu måste dela på en vuxen i förskolan. År 2006 var det 5.1 barn per årsarbetare; år 2012 har den siffran ökat till 5,3 barn per årsarbetare. Detta betyder att gruppstorlekarna har ökat och att personaltätheten i förskolan har minskat sedan den borgerliga regeringen tillträdde 2006. Enligt en undersökning som Skolverket har genomfört bland hela 124 000 föräldrar och som presenterades här om dagen framgår att föräldrar i allmänhet är missnöjda med storleken på barngrupperna i både förskolan och fritidshem.

För att stärka kvaliteten vill vi därför ge kommuner och andra förskoleaktörer möjlighet att minska gruppstorlekar, anställa fler förskollärare och vidareutbilda barnskötare till förskollärare. Vårt mål är att under perioden 2014-2017 det ska rekryteras minst 6000 fler förskollärare till förskolan. Då kommer ingen förskollärare att ha ansvar för fler än fem barn. I ett första steg möjliggör vi rekrytering av minst 1 450 fler förskollärare och därefter ytterligare lärare. En förutsättning för att huvudman ska få del av det statliga stödet är att huvudmannen gör ett åtagande att dels anställa fler förskollärare, dels att gruppstorlekarna inte överstiger 15 elever för barn 1-3 år och att för äldre barn (4-5 år) blir grupper om 20 elever en maximal gräns.

Miljöpartiet satsar också för att öka andelen anställda som saknar pedagogisk utbildning. Våra barn har rätt till en bra start i sin skolgång, därför måste de anställda i förskolan ha en gedigen förskolläraryt utbildning. Vi låter därför förskolans personal ta del av kompetensutvecklingsinsatser som karriärvägar, rektorslyftet och matematiklyftet.

Vidare vill vi att förskolan ska erbjuda öppettider även under obekväma arbetstider; kvällar och helger. Till följd av kritik har regeringen nu i budgetpropositionen för 2014 aviserat ett stimulansbidrag till kommunerna på motsvarande 108, 5 miljoner kronor under 2013-2016. Det är steg i rätt riktning. Det är alltså upp till kommunen att ha öppet under obekvämar arbetstid; men det är inget förpliktigande. Vi menar att vi behöver förstärka rätten för de föräldrar som arbetar på obekväma arbetstid att kunna ha sina barn inom barnomsorg då.

Tillgången till förskolan är viktig för såväl barn som deras föräldrar. I rapporten "Sommarlovshetsen" visade Kommunal att knappt var femte förskola är öppen under sommaren och att var femte förälder inte fått erbjudande om sommaromsorg. Hälften av de tillfrågade föräldrarna uppgav en mycket stor eller stor stress vid sommarlovet relaterat till att barnen inte har tillgång till förskola. I betänkandet Förskolegaranti (SOU 2013:41, s264) redovisas att 36 kommuner i Sverige inte klarar av att erbjuda barn och deras föräldrar förskoleplats inom lagstadgade fyra månader. Utredningen har uppskattat detta till 3000 barn. För att råda bot på detta föreslår vi att en förskolegaranti införs liknande den garantiutredningen föreslog, bara det att vi utvidgar den till att även gälla perioder under lov, planeringsdagar och andra dagar huvudmannen inte kan tillhandahålla förskoleplatsen. Föräldrar och barn måste kunna lita på förskolan. Vi anslår medel för ändamålet.

Den borgerliga regeringen har infört karriärvägar för lärare i skolväsendet, men de karriärtjänsterna omfattar inte bland annat förskolelärarna. Vi anser att det är fel. Just därför kräver vi att även förskolelärare ska omfattas av karriärtjänsterna. Regeringen har nu aviserat en utredning om hur förskolelärarna ska omfattas; vi menar att man inte ska göra en långdragen utredning om detta utan låta förskolelärarna på samma sätt som lärarna omfattas av karriärtjänsterna.

Maten är mycket viktig för barnens hälsa och utveckling. Enligt skollagen ska grundskoleelever erbjudas näringsrik mat; vilket är mycket positivt, men av någon märklig anledning omfattas inte denna rätt våra minsta barn. Det är varken bra eller konsekvent. Vi anser att skollagen ska revideras så att även förskolebarn ska tillförsäkras näringsriktig mat.

Barns behov av stimulans och utveckling är oberoende om föräldrarna har arbete eller arbetssökande. Men dagens skollag gör ändå den skillnaden. Skollagen (8 kap, 6§) tillförsäkrar barn till arbetssökande rätt till endast 15 timmar/vecka på förskolan. Därefter är det upp till kommunen om de vill erbjuda barnet mer än 3 timmar per dag eller mer än 15 timmar per vecka på förskolan. Så ska det inte vara. Vi ska inte skicka hem ett barn från förskolan bara för att barnets mamma eller pappa är arbetssökande. Vi anser att skollagen ska ändras på ett sätt som ger möjligheten även till barn vars föräldrar är arbetssökande att vara i förskolan som de andra barnen.

Stockholm den 2 oktober

2013

Jabar Amin (MP)

Mats Pertoft (MP)

Agneta Luttröpp (MP)